

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Кафедра педагогіки та психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента**

ОДФ 2. 06 ПСИХОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА

Підготовки

бакалаврів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

01 Освіта/Педагогіка

спеціальності_

012 Дошкільна освіта

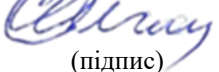
Дніпро-2024

Робоча програма освітнього компонента ОДФ 2. 06 Психологія загальна розроблена на основі освітньо-професійної програми Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітнього ступеня «бакалавр» у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для здобувачів вищої освіти I курсу спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Розробник програми: Товкач І. Є., кандидат психологічних наук

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

Зав. кафедри Станіслав САПОЖНИКОВ, док. пед. наук, професор
(підпис)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу Інна ЗЕРКАЛЬ
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Загальна характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни	Вихідна	
Курс	I	I
Семестр	1	1
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	3	3
Годин на аудиторне вивчення	46	18
Годин на самостійне вивчення	74	102
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Загальна психологія»: формування у здобувачів вищої освіти знань про закономірності функціонування та проявів психічних явищ, їх виникнення функціонування та розвиток особистості психіки людини, сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та фахової компетентності, їх готовності до професійної діяльності в умовах закладу дошкільної освіти, здатності до психологічно обґрунтованого здійснення різноманітних педагогічних функцій.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіти категоріально-термінологічним апаратом загальної психології, засвоїти основні поняття та розвивати понятійне мислення;
- формувати знання про закономірності розвитку та функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності;
- ознайомити з фізіологічними та психологічними основами психічної діяльності;
- ознайомити з загальними закономірностями та факторами розвитку особистості, умовами її становлення;
- навчити працювати з першоджерелами, зі знанням основних теорій психологічного процесу;
- навчити орієнтуватися в історії окремих психологічних проблем у галузі психології;
- використовувати знання з психології для усвідомлення актуальних завдань подальшого розвитку цієї науки в цілому.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Інтегральна компетентність ІК

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку

4. Зміст програми навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Предмет, основні поняття та завдання психології.

Предмет, основні поняття, завдання та методи загальної психології.

Становлення психології як науки, етапи розвитку психології. Уявлення античних та середньовікових філософів про душу та свідомість. Біхевіоризм як наука про поведінку. Становлення та розвиток вітчизняної психології.

Особливості психології як науки. Психіка як властивість високоорганізованої живої матерії. Методологічні принципи психології: принцип детермінізму, єдності свідомості і діяльності, розвитку, об'єктивності, системного підходу та їх втілення в методах психології. Структура сучасної психології. Основні принципи та завдання психології. Основні галузі психології. Психологія в структурі сучасних наук.

Література[О1-6; Д 1-5]

Тема 2. Методологічні принципи та методи вивчення психіки

Методологія сучасної психології. Характеристика основних та допоміжних методів психології: спостереження і експеримент, опитування (анкетування і інтерв'ю), тестування, вивчення продуктів діяльності.

Застосування психологічних знань в практичній діяльності. Принципи та етапи психологічного дослідження.

Література[О2-6; Д 1-5]

Тема 3. Психіка та свідомість.

Поняття про психіку та її еволюцію. Природа та механізми психічних явищ. Біологічна природа психіки. Подразливість, чуттєвість.

Розвиток психіки тварин. Інстинктивна поведінка тварин. Стадія інтелектуальної поведінки тварин.

Мозок та психіка. Взаємозв'язок розвитку мозку та свідомості людини. Сучасні уявлення про етапи розвитку психіки. Порівняння психіки тварин та людини. Розвиток психіки та свідомості людини. Роль праці в формуванні та розвитку свідомості людини. Культурно-історична концепція розвитку психіки людини за Л. С. Виготським. Фізіологічні основи психіки людини.

Структура свідомості. Поняття про самосвідомість. Взаємодія свідомості та підсвідомості. Поняття про поведінку людини. Несвідомі психічні процеси. Загальна характеристика та класифікація несвідомих психічних процесів. Несвідомі механізми свідомих дій.

Література[О 2-5; Д 1-6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХІЧНІ ПРОЦЕСИ ТА СТАНИ

Тема 4. Відчуття.

Загальна характеристика відчуттів як почуттєвого пізнання. Основні підходи до дослідження відчуттів в психології. Основні компоненти процесу відчуття. Основні властивості відчуттів. Класифікація відчуттів. Психофізичні та психофізіологічні закономірності відчуттів. Поняття "порогів чутливості". Основний психофізичний закон Вебера-Фехнера. Адаптація. Сенсibiliзація. Синестезія. Явище послідовного образу.

Література[О 3;5; Д 1-6]

Тема 5. Сприймання.

Загальна характеристика сприймання як почуттєвої форми пізнання. Основні теорії сприймання в психології. Основні властивості сприймання. Сприймання як перцептивна діяльність. Види сприймання. Порівняльна характеристика відчуттів та сприймання. Ілюзії.

Література[3;5]

Тема 6. Увага.

Проблема уваги в сучасній психології. Основні теорії уваги. Загальна характеристика уваги. Види уваги. Структура уваги. Властивості уваги. Розгубленість, її типи.

Література[О 3;5; Д 1-6].

Тема 7. Уява.

Уява як форма раціонального пізнання. Функції уяви. Психологічні механізми уяви. Характеристика видів уяви. Мрія як особливий вид уяви.

Література[О 3;5; Д 1-6]

Тема 8. Пам'ять.

Загальна характеристика пам'яті та її роль у життєдіяльності та пізнавальній сфері. Теорії пам'яті. Основні якості пам'яті. Основні рівні вивчення механізмів пам'яті. Класифікація видів пам'яті. Довільна та мимовільна пам'ять. Довготривала, короткотривала і сенсорна пам'ять. Загальна характеристика процесів пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті, типи пам'яті. Сучасні теорії пам'яті. Феномени та ефекти пам'яті.

Література[О 3;5; Д 1-6]

Тема 9. Мислення.

Структура мислення. Загальна характеристика розумових операцій у сучасній психології. Логічні форми мислення. Основні етапи розумового процесу. Типи мислення та їх характеристика. Процес розвитку мислення в онтогенезі. Індивідуальні особливості розуму. Сучасні теорії мислення. Порівняльний аналіз мислення та уяви як форм раціонального пізнання.

Література[О 3;5; Д 1-6]

Тема 10. Мова і мовлення.

Загальна характеристика мовлення. Роль мовлення в життєдіяльності й пізнавальній сфері людини. Функції мовлення. Зв'язок мовлення з іншими пізнавальними процесами. Види мовлення, їх характеристика. Усне та письмове мовлення. Монологічне та діалогічне мовлення. Індивідуальні характеристики мовлення.

Література[О 3;5; Д 1-6]

Тема 11. Емоційно-вольова сфера особистості. Поняття про емоції та почуття, фізіологічні основи. Вираження емоцій та почуттів. Види емоцій та почуттів, вищі почуття. Форми переживання емоційних станів людиною. Поняття про волю як психологічну категорію, її функції. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту. Вольові якості особистості.

Література[О 3;5; Д 1-6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ ТА ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 12. Психологія особистості.

Взаємозв'язок соціального та біологічного в особистості. Історія досліджень особистості.

Биогенетичний, соціогенетичний і психогенетичний підходи до розвитку особистості. Формування та розвиток особистості в вітчизняних теоріях.

Соціалізація та індивідуалізація як форми розвитку особистості. Первинна та вторинна соціалізація.

Поняття про психологічну структуру особистості. Стійкість особистісних рис. Саморозвиток та самореалізація особистості. Соціалізація як необхідний етап розвитку особистості. Образ «Я» — центральний компонент самосвідомості, його вияви.

Література[О 2,4,5; Д 1-6]

Тема 13. Психологічна теорія діяльності.

Поняття діяльності. Специфіка людської діяльності та її атрибути. Діяльність та розвиток людини. Основні принципи психологічної теорії діяльності за О. М. Леонтьєвим.

Загальна психологічна характеристика діяльності. Види людської діяльності: спілкування, гра, навчання, праця та їх загальна характеристика.

Структура діяльності. Основні поняття психологічної теорії діяльності. Умови діяльності. Поняття про дії, рухи, операції та психофізіологічні функції. Навички та свідомість.

Література[О 2,4,5; Д 1-6]

Тема 14. Темперамент.

Темперамент як якість особистості. Фізіологічна основа темпераменту. Вивчення видів темпераменту в історії психології. Темперамент та основні властивості нервової системи людини. Психологічна характеристика темпераменту, прояв його основних властивостей стосовно до пізнавальних процесів та предметної діяльності людини. Типології темпераменту.

Темперамент та індивідуальний стиль діяльності. Загальне та відмінне в темпераменті та індивідуальному стилі діяльності.

Зв'язок темпераменту з основними властивостями особистості. Темперамент і вчинки. Темперамент і властивості людини. Темперамент і характер.

Література[О 2,4,5; Д 1-6]

Тема 15. Характер.

Загальне уявлення про характер. Особливості характеру як психічного феномену. Теоретичні та експериментальні підходи до дослідження характеру.

Структура характеру.

Закономірності формування характеру. Риси характеру та інші риси особистості. Класифікація рис характеру. Місце характеру в загальній структурі особистості. Характер і захисні механізми. Характер і мотивація поведінки.

Література[О 2,4,5; Д 1-6]

Тема 16. Здібності.

Загальне уявлення про здібності. Структура здібностей. Природа людських здібностей.

Характеристика загальних та спеціальних здібностей. Основні етапи розвитку здібностей. Здібності, задатки та генотип. Рівні розвитку здібностей.

Теорії здібностей. Умови розвитку здібностей. Взаємозв'язок та взаємокомпенсація різних здібностей. Умови макросередовища і розвитку здібностей. Роль особливостей виховання в розвитку здібностей. Роль гри у формуванні здібностей.

Література[О 2,4,5; Д 1-6]

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин														Форма контролю
	денна форма							Заочна форма							
	усього	у тому числі						усього	у тому числі						
		л	п	сз	лаб	інд	с.р		л	п	сз	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7									
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ															
Тема 1. Предмет та завдання психології.	6	2	-	-	-	-	4	6	2	-	-	-	-	4	У
Тема 2. Методологічні принципи та методи вивчення психіки	6	2	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	4	У
Тема 3. Психіка та свідомість	8	2	-	2	-	-	4	4	2	-	-	-	-	2	КР Т
Разом за змістовним модулем	20	6	-	2	-	-	12	14	4	-	-	-	-	10	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХІЧНІ ПРОЦЕСИ ТА СТАНИ															
Тема 4. Відчуття	5	1					4	7	1	-	-	-	-	7	У
Тема 5. Сприймання	5	1					4	7	1	-	-	-	-	7	У
Тема 6. Увага	7	1	2				4	8	1	-	-	-	-	7	У
Тема 7. Уява	7	1	2				4	7	1	-	-	-	-	7	У ПК
Тема 8. Пам'ять	6	2					4	8	1	-	-	-	-	7	У
Тема 9. Мислення	9	2	2				5	8	1	-	-	-	-	7	У ПК
Тема 10. Мова і мовлення	9	2		2			5	10	2	-	2	-	-	7	КР Т
Тема 11. Емоційно-вольова сфера особистості	10	2		2			6	7	-	-	-	-	-	7	КР Т
Разом за змістовним модулем	58	12	6	4	-	-	36	64	8	-	2	-	-	56	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ ТА ДІЯЛЬНОСТІ															
Тема 12. Психологія особистості	8	1	2		-	-	6	9	1	-				8	У
Тема 13. Психологічна теорія діяльності	9	1	2		-	-	6	9	1	-	-	-	-	8	У ПК
Тема 14. Темперамент	6	2	-	2	-	-	4	8	-	-	-	-	-	8	У
Тема 15. Характер	6	2	-		-	-	4	8	-	-	-	-	-	6	У
Тема 16. Здібності	10	2	-	2	-	-	6	8	-	-	2	-	-	6	КР Т
Разом за змістовним модулем	42	8	4	4			26	42	2	-	2	-	-	36	
Усього годин	120	26	10	10			74	120	14		4			102	

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	ЗМ 1. Тема 1. Становлення психології як науки, етапи розвитку психології. Психологія як наука	2	2	-
2	Тема 2. Методологічні основи психології. Методи психологічного дослідження	2	-	
3	Тема 3. Психіка та свідомість. Виникнення та розвиток психіки та свідомості. Несвідомі психічні процеси Психіка та мозок. Психіка тварин	2	2	
4	ЗМ 2. Тема 4. Відчуття	1	1	
5	Тема 5. Сприймання	1	1	-
6	Тема 6. Увага	1	1	-
7	Тема 7. Уява	1	1	-
8	Тема 8. Пам'ять	2	1	-
9	Тема 9. Мислення	2	1	-
10	Тема 10. Мова і мовлення	2	2	-
11	Тема 11. Емоції та почуття як факт свідомості	2	-	-
12	ЗМ 3. Тема 12. Психологія особистості. Самосвідомість	1	1	-
13	Тема 13. Психологічна теорія діяльності. Психологія спілкування	1	1	-
14	Тема 14. Темперамент	2	-	
15	Тема 15. Характер	2	-	
16	Тема 16. Здібності	2	-	-
17	Усього годин	26	14	-

Примітка: ЗМ – змістовий модуль

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів	
		Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
1	ЗМ 1. Тема 3. Психіка та свідомість	2	-	3	
2	ЗМ 2. Тема 10. Мова і мовлення Пізнавальна сфера особистості	2	2	3	10
3	Тема 11. Емоційно-вольова сфера особистості	2	-	3	-
4	ЗМ 3. Тема 14. Темперамент	2	-	3	-
5	Тема 16. Здібності. Індивідуальні особливості особистості	2	2	3	10
Усього		10	4	15	20

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів	
		Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
1	ЗМ 2. Теми 6-7. Діагностика та розвиток пізнавальної сфери особистості: відчуття, сприймання, увага, уява.	4	-	4	-
2	Тема 9. Мислення	2	-	2	-
3	ЗМ 3. Тема 12. Психологія особистості	2		2	-
4	Тема 13. Психологічна теорія діяльності Діагностика пізнавальної сфери особистості: пам'ять, мислення, мова та мовлення	2	-	2	-
Усього годин		10	-	10	-

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
	Кількість	Максимальна кількість балів (судання)	Кількість	Максимальна кількість балів (судання)	Кількість	Максимальна кількість балів (судання)
Практичні заняття (до 2 балів): - участь у розв'язуванні ситуаційних задач, виконанні завдань – 1 бал. - відповідь на практичному занятті – 1 бал.	-	-	3	9	2	6
Семінарські заняття (до 3 балів): - тестове опитування - 2 балів - участь в обговоренні основних теоретичних питань – 1 бал	1	3	2	6	2	6
МКР (до 3 балів): - тестове опитування - 2 балів участь в обговоренні основних теоретичних питань – 1 бали	1	3	1	3	1	3
Разом	1	6	5	18	4	15

Примітка: МКР – модульна контрольна робота

Критерії оцінювання практичного завдання

3 бали	Здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати
---------------	--

	власне розуміння питання
3-2 бали	Здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні
2-1 бал	Здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні
1-0 балів	Здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; Здобувач із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.
0 балів	Задання не виконано.

Критерії оцінювання семінарських завдань

Семінарське завдання складається з тестових питань та відкритих теоретичних питань.

Тестові питання різнорівневі:

I рівень – по 0,2 балу за кожну вірну відповідь (30 теоретичних питань = 6 балів)

II рівень - відкрите теоретичне питання, або ситуаційна психологічна задача – 4 бали.

9. Теми лабораторних занять (не передбачено)

10. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи в межах дисципліни «Загальна психологія» визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Загальна психологія» включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації;
- підготовка до виступу на семінарських заняттях;
- опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей;
- підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, презентацій тощо.

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів	
		Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
1	Психологія як наука	4	4	2	4
2	Основні методи психологічного дослідження	4	4	2	4
3	Розвиток психіки і свідомості	4	2	2	4
4	Чуттєві форми пізнання дійсності: відчуття і сприймання	8	14	2	4
5	Увага. Уява	8	14	2	4
6	Пам'ять	4	7	2	4
7	Мислення. Мова та мовлення	10	14	2	4
8	Емоційно-вольова сфера особистості	6	7	2	4

9	Психологія особистості та діяльності	12	16	2	4
10	Індивідуально-типологічні особливості особистості: темперамент, характер, здібності	14	20	2	4
Усього годин		74	102	20	40

Примітка: за виконання завдань разом з виконанням самостійної роботи ЗМ 1+ ЗМ 2, ЗМ 3 =60 балів + іспит – 40 балів. Загалом за весь курс – 100 балів.

Зміст самостійної роботи та критерії оцінювання подано у таблиці

Назва теми та Зміст самостійної роботи		Кількість балів та Критерії оцінювання								
		Денна форма	Заочна форма							
<p><i>СР1. Психологія як наука.</i></p> <p>1. Скласти схему «Галузі психології» (10 галузей) за зразком:</p> <div style="text-align: center;"> <table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td style="border: 2px solid black; padding: 5px;">Галузі психології</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">↓</td> </tr> <tr> <td style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Теоретичні галузі</div> <div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Прикладні галузі</div> </td> </tr> </table> </div> <p>2. Надати порівняльну характеристику методам психологічних досліджень за наступною схемою:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">Назва методу</td> <td style="width: 25%;">Сутність та умови застосування методу</td> <td style="width: 25%;">Недоліки методу</td> <td style="width: 25%;">Переваги методу</td> </tr> </table>		Галузі психології	↓	<div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Теоретичні галузі</div> <div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Прикладні галузі</div>	Назва методу	Сутність та умови застосування методу	Недоліки методу	Переваги методу	<p>Максимальна кількість балів – 1</p> <p>Максимальна кількість балів – 2</p>	<p>Максимальна кількість балів – 1</p> <p>Максимальна кількість балів – 2</p>
Галузі психології										
↓										
<div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Теоретичні галузі</div> <div style="border: 1px dashed black; padding: 5px; border-radius: 10px;">Прикладні галузі</div>										
Назва методу	Сутність та умови застосування методу	Недоліки методу	Переваги методу							
Разом за темою		1	4							
<p><i>СР 2. Основні методи психологічного дослідження</i></p> <p>1. Укласти опорну схему до теми «Методи психологічного дослідження»</p>		<p>Максимальна кількість балів - 2</p>	<p>Максимальна кількість балів -4</p>							
Разом за темою		2	5							
<p><i>СР3. Розвиток психіки і свідомості.</i></p> <p>1. Глосарій основних понять з даної теми (за різними літературними джерелами (1 визначення з кожного поняття з вказівкою джерела).</p> <p>2. Скласти таблицю «Рівні вияву психіки людини» за зразком:</p> <table border="1" style="margin: auto; width: 60%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">Рівень прояву психіки</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Характеристика</td> </tr> </table>		Рівень прояву психіки	Характеристика	<p>Максимальна кількість балів – 1</p> <p>Максимальна кількість балів – 1</p>	<p>Максимальна кількість балів – 2</p> <p>Максимальна кількість балів – 2</p>					
Рівень прояву психіки	Характеристика									
Разом за темою		2	4							
<p><i>СР 4. Чуттєві форми пізнання дійсності: відчуття і сприймання.</i></p> <p>1. Глосарій основних понять з даної теми (за різними літературними джерелами – 1 визначення з кожного поняття з вказівкою джерела).</p> <p>2. Як можна згрупувати нижченаведені факти. Які властивості й закономірності відчуття вони ілюструють? А. Якщо погасити увечері світло в кімнаті, то спочатку нічого не видно. Проте поступово контури предметів виступають більш виразно. Б. Легке охолодження шиї зволоженим рушником підвищує</p>		<p>Максимальна кількість балів – 1</p> <p>Максимальна кількість балів – 1</p>	<p>Максимальна кількість балів – 2</p> <p>Максимальна кількість балів – 2</p>							

<i>CP 7. Мислення та мовлення.</i>						
1. Створіть ментальну карту до теми «Мислення як вища форма пізнавальної діяльності».					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
2. Підготуйте інформаційне повідомлення (з прикладами) на тему: «Емоційний інтелект, інструменти для розвитку емоційного інтелекту дітей».					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
Разом за темою					2	5
<i>CP 8. Емоційно-вольова сфера особистості.</i>						
1. Визначте зовнішні фізіологічні реакції, що супроводжують емоції на прикладах (4 приклади).					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
2. Опрацюйте таблицю «Вольові якості особистості» за схемою (4 якості) на прикладах з життя:					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
		<i>Вольова якість</i>	<i>Умови розвитку</i>	<i>Ситуації прояву</i>		
Разом за темою					2	5
<i>CP 9. Психологія особистості та діяльності.</i>						
1. Визначте і обґрунтуйте, в яких випадках поведінка людини є індивідною, а в яких – особистісною?					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
А. Поворот голови в бік несподіваного різкого звуку.						
Б. Відсмикування руки від гарячої праски.						
В. Зажмурювання очей при яскравому освітленні.					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 2
Г. Відстоювання власної точки зору.						
Д. Мимовільне запам'ятовування подій.						
Е. Смоктальні рухи губ немовляти у відповідь на подразнення їх соскою.						
Є. Стримування себе під час конфлікту						
2. Заповніть порівняльно-аналітичну таблицю та охарактеризуйте основні види діяльності за схемою:						
	Вид діяльності	Мотив	Мета	Дії та операції	Продукт	
Разом за темою					2	
<i>CP 10. Індивідуально-типологічні особливості особистості: темперамент, характер, здібності.</i>						
1. Складіть таблицю «Типи вищої нервової діяльності за І.П.Павловим» за зразком:					Максимальна кількість балів – 0,5	Максимальна кількість балів – 1
	Тип темпераменту	Сила	Врівноваженість	Рухливість		
2. Складіть таблицю «Типи акцентуацій характеру за К.Леонгардом» за схемою:					Максимальна кількість балів – 0,5	Максимальна кількість балів – 2
	Типи акцентуації характеру		Характеристики типів акцентуацій характеру			
3. Складіть 10 рекомендації щодо розвитку здібностей					Максимальна кількість балів – 1	Максимальна кількість балів – 1
Разом за темою					2	4
УСЬОГО					20	40

11. Методи навчання:

Загальні:

Словесні: евристична бесіда; інтерактивні методи, акроматичне пояснення (індукція, дедукція, традукція), розповідь, лекція, проблемно-пошукові ситуації (психологічні задачі), інструктаж, робота з підручником.

Наочні методи навчання: схеми-опори, опорні конспекти, інструкції до практичних і

семінарських занять, самостійної роботи, перегляд мультимедійних презентацій. візуалізація інформації за допомогою мультимедійних слайд-презентацій та відеоматеріалів, самостійне спостереження.

Практичні методи навчання: вправи, практичні роботи. виконання творчих завдань, тестів, робота з підручником, словником, психологічний диктант, виконання практичних завдань в парах в підгрупах.

Активні методи навчання: сократівська бесіда, дискусія, кейс-стаді (метод ситуацій).

Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій: LMS (Learning Management System) програмні додатки для адміністрування навчальних курсів в рамках дистанційного навчання (Classroom, Prometheus, Quizlet, Udemy, EdX, Coursera, Brainly, Khan Academy, СК-12). WhatsApp, Viber, Telegram.

За характером пізнавальної діяльності:

- *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення учнями інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- *дослідницький*: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПР-02 – лекція, проблемне навчання, портфоліо; демонстрація, презентація;

ПР-03 - лекція, навчальна дискусія, робота в малих групах, проблемно-пошукові ситуації (психологічні задачі); демонстрація, презентація;

ПР-04 - робота в малих групах; демонстрація, презентація;

ПР-14 - лекція, навчальна дискусія, інструктаж; індивідуальні роботи, метод проєктів; «коло ідей», «акваріум», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», «навчаючись-учусь»; проблемно-пошукові ситуації (психологічні задачі), демонстрація, презентація;

ПР-19 – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію», проблемно-пошукові ситуації (психологічні задачі); демонстрація, презентація;

ПР-20 – лекція, проблемне навчання, портфоліо; робота в малих групах; демонстрація, презентація;

ПР-21 – індивідуальні роботи, метод проєктів; «коло ідей», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», рольова гра, імітація, «ток-шоу».

12. Методи контролю

- усний індивідуальний і фронтальний контроль.

- письмовий індивідуальний і фронтальний контроль.
- оцінка вирішення типових психологічних задач, виконання практичних завдань;
- дистанційний контроль: тестування (закритої та відкритої форми);
- самоконтроль: рефлексія, самооцінювання, рецензування.
- іспит.

13. Розподіл балів, які отримують студенти. Екзамен.

Поточне оцінювання та самостійна робота												екзамен	Сума				
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2						Змістовий модуль №3								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	40	100
Поточний контроль																	
		10				5		5	5	5		5			5		
Контроль самостійної роботи																	
2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	0,5	0,5	1		

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	цінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
83–89	B	добре	
75–82	C		
68–74	D		
60–67	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання результатів ЕКЗАМЕНУ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	
36-40	A	відмінно	
32-35	B	добре	
28-31	C		
26-27	D	задовільно	
24-25	E		
14-23	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

0-13	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--

15. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90–100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83–89	B
	75–82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка “5”, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B) – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

Оцінка «добре» (75–82 бали, C) – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35–59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання.

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування.

Форма підсумкового контролю: іспит.

16. Завдання для іспиту.

Іспит з дисципліни включає виконання студентами індивідуальної роботи. Індивідуальна робота студентів полягає у виконанні теоретичних тестових питань та індивідуального пошукового творчого завдання та складається з наступних етапів:

- обрання однієї із запропонованих тем;
- теоретичне опрацювання теми через збір, конспектування та анотування наукової літератури;
- аналіз зібраних наукових джерел;
- написання творчого звіту про ступінь розробки даної проблеми в сучасній психологічній теорії та практиці у вигляді наукових тез;
- захист звіту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНУ

Для оцінювання робіт здобувачів освіти пропонується рейтинг:

Екзаменаційна робота складається з двох рівнів, які містять різнорівневі теоретичні

тестові питання та виконання індивідуального пошукового творчого завдання.

I рівень - теоретичні тестові питання – 30 балів.

II рівень – 10 балів.

17. Питання на іспит.

1. Предмет психології як науки, методологічні основи психології. Основні етапи розвитку психології.
2. Сучасна психологія, її завдання та місце в системі наук, галузі психології.
3. Поняття про наукові методи вивчення психіки людини. Класифікація методів психологічних досліджень.
4. Характеристика діагностичних методів психологічного дослідження.
5. Вимоги до організації та проведення психологічного дослідження.
6. Поняття про психіку та зміст психічного життя: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості. Суб'єктивний характер відображення.
7. Роль біологічних факторів в психічному розвитку.
8. Суспільно-історичний характер свідомості. Структура свідомості.
9. Єдність свідомого і несвідомого в психіці людини.
10. Поняття про відчуття та їх значення. Фізіологічне підґрунтя відчуттів.
11. Класифікація і різновиди відчуттів.
12. Основні властивості і загальні закономірності відчуттів.
13. Поняття про сприймання. Різновиди сприймань.
14. Властивості сприймань. Спостереження і спостережливість.
15. Поняття про увагу та її фізіологічне підґрунтя. Різновиди і форми уваги.
16. Властивості уваги. Причини неувважності.
17. Поняття про пам'ять, фізіологічне підґрунтя пам'яті. Основні процеси пам'яті.
18. Пам'ять. Основні види пам'яті.
19. Індивідуальні особливості пам'яті.
20. Поняття про уяву, її функції та особливості.
21. Характеристика видів уяви.
22. Основні процеси створення образів уяви. Роль уяви в житті людини.
23. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Розумові дії та операції мислення.
24. Форми мислення та різновиди мислення.
25. Індивідуальні особливості мислення.
26. Інтелект, розвиток інтелектуальних навичок.
27. Поняття про мову і мовлення. Різновиди і індивідуальні особливості мовлення.
28. Поняття про спілкування, його функції, засоби та різновиди спілкування.
29. Поняття про емоції та почуття, фізіологічні основи.
30. Види емоцій та почуттів, вищі почуття.
31. Форми переживання емоційних станів людиною.
32. Поняття про волю як психологічну категорію, її функції.
33. Воля. Аналіз вольових дій.
34. Психологічна структура вольового акту. Вольові якості особистості.
35. Поняття про особистість як центральну психологічну категорію. Психологічна структура особистості та джерела її активності.
36. Теорії особистості.
37. Особистість як суб'єкт та об'єкт міжіндивідних відносин в групі.
38. Поняття про самосвідомість, її функції та структура.
39. Образ «Я» — центральний компонент самосвідомості, його вияви.
40. Активність і діяльність. Поняття про діяльність, її функції.
41. Основні види та компонент діяльності.
42. Поняття про темперамент. Тип вищої нервової діяльності та темперамент.
43. Основні властивості темпераменту.

44. Психологічна характеристика типів темпераменту.
45. Поняття про характер та його фізіологічні основи. Структура характеру.
46. Основні риси типового характеру. Властивості характеру.
47. Акцентуації характеру.
48. Механізми формування характеру людини в онтогенезі.
49. Поняття про здібності та їх природні передумови.
50. Види здібностей та рівні їх прояву. Механізми розвитку здібностей.

19. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма дисципліни;
- залікові матеріали;
- конспекти лекцій;
- інформаційно-методичне забезпечення практичних та семінарських занять;
- інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

20. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 1007 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія. / За заг. ред. С. Д. Максименка. Підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2020. 704 с.
4. Савчин М. В. Загальна психологія : підручник. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
5. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 296 с.

Допоміжна:

1. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ: Університетська книга. 2017. 352 с.
2. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник: у 2 т. Т. 1. Київ: Алерта, 2011. 496 с.; Т. 2. К.: Алерта, 2013. 758 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія. Київ: Ліра. 2020. 564 с.
4. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 6-те вид., стереотип. К.: Либідь, 2016. 560 с.
6. Пальм Г. А. Загальна психологія. Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 225 с.